

אלי דסה, תעלום החר

לוי יצחק:

„האחריות לדיווח נכון חלה על בעל הרכב!“

דן ארבל, שופט בבית-דין השלום בתל-אביב, קבע שאין אישור „לתקן“ את רישום הקילומטרים במד-המרחק ברכב.

הנאשם היה מפחית את מיספר הקילומטרים בשעון, ותמורת השרות גבה מלקוחותיו 100 שקלים. הוא זוכה, והשופט ציין כי שעון-הקילומטרים במכונית אינו מיסמך, אלא מכשיר המיועד לנוחיותו של בעל-המכונית.

שאלתי את השמאי לוי יצחק מה דעתו על פסיקה זו. אני מקבל את פסיקתו של השופט. זה בדיוק כמו שאי-אפשר להאשים בעלי-מוסך בכך שעשה פחחות וצבע למכונית שעברה תאונה קשה, ואחר-כך לא ניתן להבחין שהמכונית עברה תאונה. האחריות לדיווח המצב המדויק של המכונית חלה על בעל-הרכב.

● למיספר הקילומטרים שהמכונית נסעה יש השפעה על מחיריה?

שתי נשים בלונדניות באותו הגיל לא שוות אותו הרכב, נכון? כך גם שתי מכוניות מאותה שנת-ייצור, שיש ביניהן הבדל במיסי-פרה-קילומטרים.

מיספר-הקילומטרים הוא אינדיקציה חשובה מאוד לגבי מצב הרכב, ואני בהחלט חושב שאדם המשנה את מיספר-הקילומטרים מעלים מידע חשוב.

ההבדל במחיר שבין מכונית, שנסעה 60 קילומטר, למכונית שנסעה 100 אלף קילומטר, ינוע בין 5% ל-15%.

● אז למה במחירון לרכב, שאתה מוציא, לא כתוב ליד המחיר המומלץ מיספר הקילומטרים?

הערכתנו מתייחסת למכוניות שעברו 20 אלף קילומטר במי מוצע למכונית פרטית 40 אלף למיסחורית.

באחרונה לוחצים עלי שאפרט יותר, ואכתוב מהו המחיר המומי לך לפי קילומטרים. יש ארצות שבהן מקובל לעשות זאת.

רכב

● קונה שרומה במיספר-הקילומטרים יכול לגלות זאת?

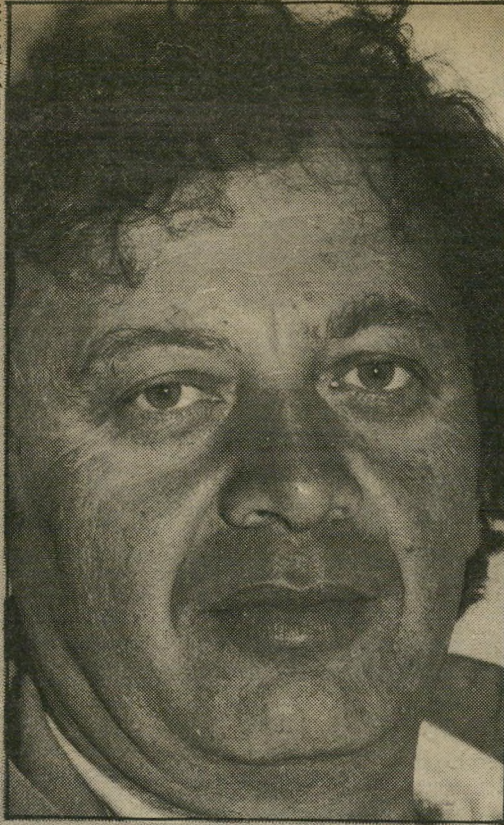
כשקונים מחברת-השכרה, תמיד אפשר לבדוק בספרים שלהם, כי שם עושים מעקב מאוד מדויק.

יש נהגים המטפלים ברכבם במוסך קבוע, ואז אפשר לדעת באמצעות המוסך. לא-אחת הגיעו אלי אנשים שרומו, ושגילו זאת באמצעות המוסך. הם הגישו תביעה מישפטית נגד המוכר, ואני הערכתני את מחיר המכונית כפי שהוא באמת.

אני מכין את החלטת השופט, אבל צריך לחוקק חוק שיגן על הקונה מפני מסירת מידע כוזב על מיספר-הקילומטרים.

● יש לי ההרגשה שמחיר המכונית יורד אם נסעה יותר מהממוצע השנתי המקובל. אבל הוא אף פעם לא עולה כשהיא נסעה הרבה מתחת לממוצע המקובל.

אדה. לא אמרתי דבר כזה. (נתיב בר)

אלי דסה, תעלום החר

ישראל אורבך:

„המישחק הוא ביטוי להרס הלאומי שלנו!“

בשבועות האחרונים התפרסמו הרבה כתבות על הרול-טה הישראלית, ונבדקו היבטים מיסולוגיים, חברתיים וחינוכיים.

על תפיסת-המוות אצל ילדים נשמעו דיעות שונות מה-מומחים השונים.

מנתי לפרופסור ישראל אורבך מאוניברסיטת בר-אילן, פסיכולוג שהוא מומחה לתפיסת-המוות ולמניעת-התאבדויות בקרב ילדים, ושאלתי אותו איך ילדים תופסים את המוות.

לילדים בני 11 יש תפיסת-מוות מציאותית ברזק כמו למבוגר. הם יודעים כל מה שמבוגר יודע.

ההבדל הוא ברמת-השיבה נמוכה יותר, וקונקרטי יותר.

● במה זה מתבטא?

לשאלה ממה מתים, ילד בן 12 יענה: מפגיעה באיבר חיוני של האדם. ילד בן 6 יענה: ממחלה מסוכנת.

למעשה כבר בגיל 3 מזהה ילד את המוות, אלא שאו הוא יטעה בהיבטים מסוימים של המוות, כמו מחשבה שהמוות הפיך.

● אם הילדים מבינים מה המשמעות של מוות, למה הם ממשיכים לשחק במישחק המסוכן גם אחרי שקרה אסוף?

כשארם חושב על המוות שלו, הוא תמיד משאיר אלמנט של חיים. מוות של אחר תמיד יותר ריאלי ומדויק.

כשישאלו ילד מה יקרה כאשר ימות, הוא יענה שההורים שלו יהיו מאוד עצובים ויבכו. ולשאלה מה יקרה כשחבר שלו ימות, הוא יענה שישומו אותו בארון ויקברו אותו.

אצל ילד זה מתבטא בחוסר-שיפוט לגבי התנהגות במישחק. מוות. הוא ידע שאפשר למות, אבל לא מודע לכך בזמן המישחק.

● יש במישחק אלמנט של התאבדות?

הרבה ילדים ממשחקים במישחק הזה. הם נוטלים סיכון, כי כך הם בודקים את עצמם ואת המציאות.

רולטה

בין המשחקים יש ילדים הלוקחים יותר סיכון, ויש ילדים הלוקחים פחות סיכון.

חשוב לבדוק אצל הילדים הלוקחים סיכון גדול מה עומד מאחורי זה. יתכן שזו התנהגות של הרס-עצמי מכוון, למרות שהוא לא מודע. צריך לברוק, זה לא בטוח.

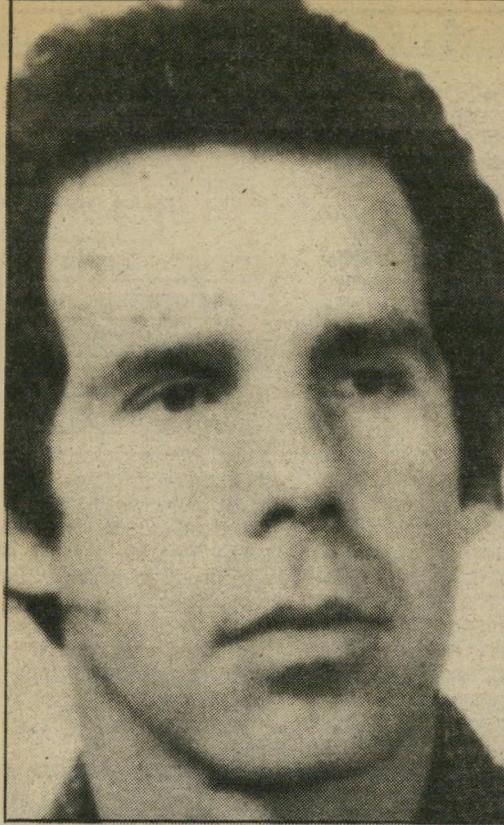
יתכן שהילדים המסתכנים יתר-עלי-המידה ניתנים להשפעה במידה המנוגדת לשיפוט של עצמם.

● יש דרך למנוע את המישחק המסוכן?

הפירסום הרב בכלי-התקשורת אינו טוב. ידוע שפירסום אמצעים של הרס עצמי מגביר את התופעה.

הפיתרון אינו מייד. צריך להקנות לילדים כלים להתמודד עם הלחץ החברתי, ובמקביל לגנות את הגורמה של המישחק.

לדעתי, המישחק הוא ביטוי להרס הלאומי שלנו. תאונות, ררכים הן, באופן הפילוסופי-מטאפורי, ביטוי להרס זה, והילדים מבטאים את ההרס העצמי של החברה הישראלית. (נתיב בר)

רזי פרנקל:

„יחידת הפרשים רוצה לקלוט דווקא נשים!“

בכל הפגנה, הפנינג, צעדה או אירוע המוני אחר רואים את שוטרי מישטרת-ישראל הרוכבים על סוסים.

השבוע ראיתי שמישטרת-ישראל פירסמה בכמה עיתוני-נים מודעה, ובה היא מזמינה הצעות-מיכרז למיפוא לסוסי-ים.

מיכרז למיפוא לסוסים מרמז על כך שלמרות שאחנו בסוף שנות ה-80, ולמרות שסוסים הם כלי-רכב מלפני מאה שנה, חיל-ההפגשים של המישטרה באמת גדל.

צילצלתי לרזי פרנקל, מפקד יחידת-הפרשים, וביקשתי ממנו שיספר לי על חיל-הפרשים.

נכון שבשנה האחרונה הגרלנו את חיל-הפרשים. היחידה אמנם קיימת מאז ימיה-המנדאט, אבל אז לא היו כמעט סוסים, והשימושים היו מעטים.

עכשיו יש 50 סוסים. לצערי יש הרבה התקלה ליוות צריך לפור.

● איזה תכונות דרושות לסוס מפור-התקלה ליוות?

הסוס צריך להיות אדיש לכל הגירויים שבשטח, כמו תחבורה, רעש של ניילונים, חצוצרות.

הוא צריך להיות שקט ורגוע, כדי שלא יסכן את הרכב והסוכבים אותו.

ככל שהסוס יותר גדול, זה יותר טוב. מסוס גבוה יש תצפית טובה, ונוכחותו יוצרת יראת-כבוד. זה טוב לאירועים המוניים ללא הפרעות, שבהם הפרש צריך רק להפגין נוכחות בשטח.

בהפרעות, סוס גדול דוחף יותר טוב ומפזר מהר יותר את ההתקלה ליוות.

● לאיזה תכונות זקוק שוטר-פרש?

מישטרה

האווירה אצלנו ביחידה היא מאוד מיוחדת. צריך מאוד לאהוב חיות, כדי שהטיפול בהן יהיה הכי טוב.

כמו ששטר, שיש לו מכונית, אחראי למכוניתו, כך הפרש אחראי לסוס. היחסים בין הפרשים למפקדים הרבה יותר חבריים מאשר בכל יחידה מישטרתית אחרת.

להיות פרש היה פעם סטאטוס נמוך. היום יש שינוי בתרמית, והרבה שוטרים רוצים להגיע אלינו. אחנו רוצים לקלוט דווקא נשים, כדי שגם אצלנו יהיה שיויון בין הנשים לגברים.

● סוס זה לא קצת מיושן?

בישראל חושבים שמה שיותר דיגיטלי ואלקטרוני יותר טוב. זו טעות.

ברור שלסוס יש יתרונות בפיוור התקלה ליוות שאין לשום חציצה. התקדמות האדם למאדים אינה צריכה להיות בניגוד לכך שאנו חיים בטבע, ויכולים להשתמש במה שיש בו. אסור לאבד את הקשר עם בעלי-החיים.

(נתיב בר)